

fair

DGB

Arbeitnehmerfreizügigkeit sozial, gerecht und aktiv

Vědomosti znamenají ochranu!

**Co potřebujete vědět,
když chcete úspěšně
pracovat v Německu**

ČMKOS

Tiráž

Vydavatel:

DGB-Bundesvorstand

Henriette-Herz-Platz 2

10178 Berlin

Autorka: Doritt Komitowski

Redakční úprava:

Dominique John, Volker Roßocha,

Jochen Empen, Stanislava Rupp-Bulling

Překlad: Robert Slováček

Osoba odpovědná ve smyslu německého tiskového zákona:

Annelie Buntenbach

Sazba / grafická úprava:

·zersetzer. |||| ||| freie grafik | www.zersetzer.com

prosinec 2017

Tato brožura je výsledkem společné práce partnerů:

DGB Deutscher Gewerkschaftsbund
(Německý svaz odborů; odborová konfederace
sdružující osm vedoucích odvětvových
odborových svazů v Německu)
www.dgb.de

ČMKOS Českomoravská konfederace odborových svazů
www.cmkos.cz

Brožura je dostupná také v němčině pod názvem
»Wissen ist Schutz!«.

Kromě toho existují také další jazykové verze pro
zaměstnance z Bulharska, Řecka, Chorvatska, Polska,
Rumunska, Španělska a Maďarska.

Na konci brožury najdete adresy partnerů a některých
dalších institucí, na které se v případě potřeby můžete
obrátit o pomoc.

Srdečně vítajte!

Od 1. května 2011 platí pro občanky a občany České republiky neomezený volný pohyb pracovníků v EU. Od uvedeného data máte možnost a právo vykonávat na území Německa bez omezení zaměstnání podle vlastní volby. Jedná se o pozitivní vývoj, který Německá konfederace odborových svazů DGB i v ní sdružené odborové svazy výslovně vítají. V uplynulých letech využili mnozí občané České republiky možnost volného pohybu v rámci Evropské unie a našli si práci v jiných zemích, mj. i v Německu. Víme, že mnoho pracovních poměrů funguje bez problémů. Občas se však dozvídáme i o pracovních poměrech, v jejichž rámci musí zaměstnankyně a zaměstnanci z České republiky pracovat za nepříjemných podmínek a jsou vykořisťováni.

Jako německé odborové svazy se zasazujeme za dobrou práci pro všechny zaměstnankyně a zaměstnance, ať už pro ty, kteří v Německu pracují, ale stejně tak i pro ty, kteří do Německa přijíždějí. Lidé přijíždějící do Německa často neznají svá práva a své možnosti. Mnozí z nich mají jen omezené znalosti německého jazyka a nevědí, na koho se

mohou obrátit v případě, když se na trhu práce dostanou do potíží. Pokud plánujete pracovat v Německu, měla by vám být tato brožura prvním vodítkem, v němž najdete tipy, jak se připravit, na co dbát a kam se v Německu obrátit o pomoc. Zvažte prosím také, zdali by pro vás nebylo vhodné vstoupit do některého z členských odborových svazů sdružených v konfederaci DGB, protože odbory vám mohou poskytnout ochranu a pomoc, pokud se na trhu práce dostanete do potíží. Kromě toho se jako konfederace odborových svazů zasazujeme také u německé vlády za lepší právní předpisy na ochranu pracovníků.

Působnost odborových svazů sdružených v konfederaci DGB je rozdělena podle odvětví. O tom, který odborový svaz je pro vás příslušný, vás informují kanceláře odborových svazů nebo poradny projektu „Faire Mobilität“ („Spravedlivá mobilita“), jejichž kontaktní údaje najdete na konci této brožury.

Annelie Buntenbach,

*členka Spolkového výkonného předsednictva
Německého svazu odborů DGB*

Úvod

Tato brožura se obrací na občany České republiky, kteří by chtěli přechodně nebo natrvalo žít a pracovat v Německu. V Evropě došlo k liberalizaci a globalizaci trhů práce, což kromě příležitostí a perspektiv bohužel umožnilo také zneužívání a pracovní vykořisťování mobilních zaměstnanců. Ze zkušeností poradenských pracovišť a z činnosti německých i českých odborů i nevládních organizací vyplývá, že v rostoucí míře dochází k pracovnímu vykořisťování českých zaměstnankyň a zaměstnanců, a to nejen v oblasti nízkých mezd u nízko kvalifikovaných či nekvalifikovaných prací. Důvodem pro zneužívání pracovních sil jsou často nedostatečné znalosti němčiny a práv zaměstnanců, ale i absence odborové organizovanosti mobilních zaměstnankyň a zaměstnanců.

Brožura obsahuje informace, které mají lidem pomoci najít si v Německu legální práci za spravedlivých podmínek.

Obsah

I. Než vycestujete	9
1. Všeobecné údaje k německému trhu práce	9
2. Nejlepší možnosti uplatnění budete mít, když umíte německy!.....	10
3. Které doklady si musíte vzít s sebou?	11
4. Pokud hledáte zaměstnání	13
5. Pokud hledáte zaměstnání prostřednictvím zprostředkovatelské/personální agentury.....	16
6. Pokud hledáte krátkodobé zaměstnání („sezónní práci“).....	18
7. Pokud máte nabídku práce v Německu	21
8. Pokud chcete pracovat jako přeshraniční pracovnice/ pracovník v Německu a bydlet v České republice	22
9. Pokud jedete do Německa jako vyslaná zaměstnankyně / vyslaný zaměstnanec	26
10. Pokud chcete vykonávat samostatnou výdělečnou činnost	32

II. Když už jste v Německu	33
1. Co musíte udělat jako první?	33
2. Práce v Německu	34
a. Pracovní povolení	35
b. Pracovní smlouva	35
c. Odměňování	36
d. Pracovní doba.....	40
e. Zdravotní (a nemocenské) pojištění.....	42
f. Pracovní úrazy a úrazové pojištění zaměstnanců.....	43
g. Důchodové pojištění.....	44
h. Dovolená	45
i. Když onemocníte	46
j. Výpověď.....	47
k. Práce na zkoušku.....	49
l. Výkon samostatné výdělečné činnosti.....	49
m. Uznávání odborného vzdělání a kvalifikací	54
n. Pozor na doložky v pracovních smlouvách, které upravují povinnost vrácení nákladů vynaložených zaměstnavatelem!	54
Důležité adresy v Německu	56
Odborové svazy v Německu.....	65
Důležité adresy v České republice.....	66

→ → → I. NEŽ VYCESTUJETE

1. Všeobecné údaje k německému trhu práce

Všichni občané České republiky mají právo přijet do Německa a zdržovat se tam. Nepotřebujete tudíž ani vízum, ani povolení k pobytu.

Na pobyt, který není delší než 3 měsíce, vám stačí občanský průkaz nebo cestovní pas.

Pokud zůstanete déle než 3 měsíce, zdržujete se v Německu **za účelem hledání zaměstnání**, jako zaměstnankyně či zaměstnanec nebo jako **osoba samostatně výdělečně činná (OSVČ)**.

Chcete-li v Německu pobývat za účelem hledání zaměstnání déle než 6 měsíců, musíte prokázat, že

- nadále hledáte zaměstnání a
- máte odůvodněné vyhlídky na získání zaměstnání.

Nezávisle na tom v Německu platí zákonná ohlašovací povinnost. Pokud pobýváte na území Německa nebo se tam nastěhujete do bytu, musíte se zpravidla do dvou týdnů přihlásit k pobytu.

Další užitečné informace najdete na stránkách Velvyslanectví Spolkové republiky Německo v Praze:

www.prag.diplo.de > Vítejte v Německu > Práce a pracovní trh

Upozornění: Občané Evropské unie se mohou v Německu neomezeně dlouho zdržovat i v případě, že nejsou výdělečně činní, pokud mají dostatečné prostředky na zajištění živobytí a zdravotní pojištění.

2. Nejlepší možnosti uplatnění budete mít, když umíte německy!

Chcete-li v Německu žít a pracovat, mají pro vás stěžejní význam znalosti němčiny. Musíte se dokázat dorozumět se svým zaměstnavatelem, kolegyněmi či kolegy, úřady a institucemi. Jen když mluvíte německy, dokážete si sjednat pracovní podmínky a mzdu a chránit se před zneužitím a pracovním vykořisťováním!

Zaměstnavatelé, resp. zadavatelé či zákazníci po vás často požadují podepsání nějakých dokumentů. Rozhodně byste je neměl/-a podepisovat, pokud nerozumíte tomu, co v nich je uvedeno!

Německy se můžete naučit i v Německu. Dobrou úroveň mají většinou jazykové kurzy nabízené tzv. lidovými vysokými školami (Volkshochschulen).

→ **Tip: Doporučujeme vám návštěvu kurzu němčiny už v České republice!**

Často to je lepší a levnější než pozdější návštěva kurzu v Německu. Hned od začátku se tak dokážete lépe chránit před zneužitím a pracovním vykořisťováním. Kromě toho vám to umožní získat

lepší práci a usnadní přístup k bezplatné pomoci nabízené poradnami.

Kurzy němčiny nabízí například Goethův institut v Praze (telefon +420 221 962-111) nebo Goethovo centrum v Pardubicích (telefon +420 466 512-093).

Pokud se v blízkosti nenachází ani Goethův institut, ani Goethovo centrum, nebo když jsou pro vás jimi nabízené kurzy příliš drahé, zeptejte se v místě svého bydliště na jiné alternativy, například kurzy nabízené jazykovými ústavami univerzit či soukromými jazykovými školami.

3. Které doklady si musíte vzít s sebou?

Některé doklady jsou důležité, proto byste si o jejich vydání měl/-a požádat ještě před odjezdem do Německa. Jedná se zejména o:

- **platný cestovní pas nebo občanský průkaz**
- **Evropský průkaz zdravotního pojištění (EHIC):**
Průkaz obdržíte od své zdravotní pojišťovny v ČR. Prostřednictvím průkazu se v Německu můžete nechat bezplatně ošetřit/vyšetřit v nemocnici nebo u lékaře. Je však nutno upozornit na to, že průkaz nekryje náklady na čerpání jakékoliv zdravotní péče, nýbrž pouze akutní případy a lékařsky nezbytnou zdravotní péči, kterou nelze odložit do vašeho návratu domů. Posouzení prováděné lékařem, jedná-li se o nutnou a neodkladnou péči, může být v praxi značně rozdílné.

→ **Důležitá informace:** Pro vystavení Evropského průkazu zdravotního pojištění je potřeba, abyste byl/-a v České republice řádně zdravotně pojištěn/-a. Další informace najdete na webové stránce Kanceláře zdravotního pojištění.

www.kancelarzp.cz/ > Pro pojištěnce > Práva a nároky v EU > Postupy ve státech EU > Německo

- **řidičský průkaz**
- **rodný list**
- **závěrečné vysvědčení jako doklad o dosaženém základním nebo všeobecném středním vzdělání**
- **vysvědčení o závěrečné zkoušce dokládající dosažené odborné vzdělání** nebo doklady o získaných kvalifikacích s přehledem absolvovaných hodin teoretické a praktické přípravy
- **vysokoškolský diplom** jakožto doklad o řádném ukončení studia v bakalářském nebo magisterském studijním programu apod. spolu s přehledem studovaných předmětů a počtem hodin výuky.

Tyto dokumenty budete potřebovat, abyste v Německu mohl/-a prokázat případné doby pojištění, ukončené (odborné) vzdělání nebo získané kvalifikace a nechat si je uznat. Umožní vám to najít si práci ve svém oboru.

Doklady musí být přeloženy do němčiny a ověřeny v České republice tzv. apostilou, tj. doložkou za účelem použití dané listiny v zahraničí. Doporučujeme informovat se u instituce, která danou listinu vystavila, kdo je pro ověření příslušný.

4. Pokud hledáte zaměstnání

Zaměstnání si můžete začít hledat už v České republice prostřednictvím sítě EURES. Informace o volných pracovních místech v Německu získáte na úřadu práce v České republice. Zeptejte se na odpovědnou poradkyni / odpovědného poradce EURES nebo využijte internetové stránky s nabídkami volných pracovních míst z celé Evropy: ec.europa.eu/eures

Do Německa můžete vycestovat také za účelem hledání zaměstnání. Důležité je požádat svoji příslušnou zdravotní pojišťovnu o vydání Evropského průkazu zdravotního pojištění. Prostřednictvím průkazu se v Německu můžete nechat bezplatně ošetřit/vyšetřit v nemocnici nebo u lékaře. Je však nutno upozornit na to, že průkaz nekryje náklady na čerpání jakékoliv zdravotní péče, nýbrž pouze akutní případy a lékařsky nezbytnou zdravotní péči, kterou nelze odložit do vašeho návratu domů. Posouzení prováděné lékařem, jednání se o nutnou a neodkladnou péči, může být v praxi značně rozdílné.

- **Důležitá informace:** Je možné, že se vám v Německu nepodaří najít práci okamžitě. Proto byste měl/-a vědět, kde můžete v Německu bydlet, a mít s sebou dostatečné finanční prostředky na zajištění živobytí na území Německa po delší dobu, než se vám podaří najít práci.

Pokud jste v České republice přihlášen/-a do evidence uchazečů o zaměstnání na úřadu práce a dostáváte podporu v nezaměstnanosti, máte možnost čerpat po

určitou dobu dávky v nezaměstnanosti i v Německu. Před odjezdem však musíte:

- být alespoň 4 týdny zaregistrován/-a v České republice v evidenci uchazečů o zaměstnání na úřadu práce (<https://portal.mpsv.cz/upcr>),
- podat příslušné pobočce českého úřadu práce žádost o vystavení **formuláře U2** (dříve E 303) a
- registrovat se nejpozději do 7 dní po odjezdu z České republiky na příslušném úřadu práce (Agentur für Arbeit) v Německu a předložit tam formulář U2. Německému úřadu práce musíte být k dispozici pro zprostředkování na trhu práce.

V případě splnění uvedených předpokladů vám český úřad práce bude vyplácet podporu v nezaměstnanosti po dobu 3 měsíců ode dne odjezdu do zahraničí na váš účet v České republice. V určitých případech může být délka vyplácení podpory v zahraničí prodloužena nanejvýš na 6 měsíců.

→ **Tip:** Mnozí uchazeči ztratí nárok na podporu v nezaměstnanosti, protože neznají uvedená pravidla a opustí Českou republiku, aniž by se tam zaregistrovali do evidence uchazečů o zaměstnání, nebo se v Německu příliš pozdě registrují na úřadu práce (Agentur für Arbeit). Informujte se ještě před odjezdem z České republiky na příslušné pobočce úřadu práce o svých právech!

Chcete-li v Německu pobývat za účelem hledání zaměstnání déle než 6 měsíců, musíte

- **prokázat, že nadále hledáte zaměstnání a**
- **že máte odůvodněné vyhlídky na získání zaměstnání.**

Proto si uschovejte všechny odeslané žádosti o zaměstnání i oznámení o volných pracovních místech, o která jste se ucházel/-a anebo o která se chcete ucházet, abyste v případě potřeby mohl/-a doložit, že opravdu hledáte zaměstnání. Uschovejte si také odpovědi zaměstnavatelů!

Další informace o nástupu do zaměstnání v Německu vám poskytne Ústředí pro zahraniční a odborné zprostředkování (ZAV) Spolkové agentury práce SRN (Zentrale Auslands- und Fachvermittlung (ZAV) der Bundesagentur für Arbeit):

Zentrale Auslands- und Fachvermittlung (ZAV)
Virtuelles Welcome Center
Villemombler Straße 76
53123 Bonn
Telefon: +49 228 713 1313
Fax: +49 228 713 1111
zav@arbeitsagentur.de
make-it-in-germany@arbeitsagentur.de

5. Pokud hledáte zaměstnání prostřednictvím zprostředkovatelské/ personální agentury

Zaměstnání v Německu si můžete hledat i z České republiky, například prostřednictvím personální, resp. zprostředkovatelské agentury.

→ **Pozor na možný podvod!**

Práci v Německu nabízejí i neseriózní zprostředkovatelé, resp. zprostředkovatelské firmy. Uchazečům slibují legální práci, dobrou mzdu či ubytování a za své služby a obstarání všech potřebných dokumentů požadují peníze.

Ale skutečnost bývá často jiná.

Mohlo by se vám totiž stát, že vás zavezou do Německa a ubytují v nevyhovujících hromadných ubytovnách nebo levných penzionech, načež budete muset pracovat 10-12 hodin denně a až na malé zálohy neobdržíte žádnou mzdu a nakonec zjistíte, že nemáte žádné doklady o zaměstnání, nýbrž že na vaše jméno byla ohlášena živnost a vy najednou dlužíte finančnímu úřadu na daních.

Těžko říct, zda se v konkrétním případě jedná nebo nejedná o seriózní zprostředkovatelnu. O neseriózního zprostředkovatele by se mohlo jednat například, pokud:

- Zprostředkovatelna není registrovaná. Na stránkách Ministerstva práce a sociálních věcí ČR najdete všechny registrované zprostředkovatelny:

www.mpsv.cz > Integrovaný portál > Zaměstnanost > Pro občany > Agentury práce

- Zprostředkovatel požaduje peníze předem. Rozhodně mu nic předem platit nemusíte! Zprostředkovatelé často tvrdí, že se údajně jedná o poplatek požadovaný německými úřady. To není pravda!
- Zprostředkovatel tvrdí, že mu dlužíte peníze za obstarání potřebných dokumentů.
- Nesmíte osobně navázat kontakt se zaměstnavatelem. Nedají vám ani adresu, ani úplný název zaměstnavatele nebo jeho telefonní číslo.
- Nedají vám pracovní smlouvu ani přesnější informace o druhu práce, kterou máte vykonávat.
- Neposkytnou vám žádné informace o ubytování a stravování.

Pokud vaše zprostředkovatelna není na seznamu Ministerstva práce a sociálních věcí ČR, měl/-a byste to oznámit úřadu práce a nechat prověřit, zda se jedná o seriózní agenturu práce.

V Německu se můžete informovat na Ústředí pro zahraniční a odborné zprostředkování (Zentrale Auslands- und Fachvermittlung – ZAV).

www.arbeitsagentur.de > Über uns > Ihre Ansprechpartner > Weitere Informationen zur Zentralen Auslands- und Fachvermittlung

6. Pokud hledáte krátkodobé zaměstnání („sezónní práci“)

V době sklizní se na mnoha místech Německa hledají pracovní síly na krátkou dobu. I v jiných odvětvích může během sezony vzniknout krátkodobá potřeba pracovníků, např. v odvětví cestovního ruchu (turismu). Po dobu nepřekračující 3 měsíce, resp. 70 pracovních dnů (od r. 2019 max. 2 měsíce, resp. 50 pracovních dnů) ročně je výkon těchto zaměstnání v Německu možný, aniž by zakládal povinnou účast na sociálním pojištění, pokud jsou splněny určité podmínky. V tom případě nesmíte dotyčnou činnost vykonávat „profesionálně“, což často platí pro studenty, důchodce, ženy/muže v domácnosti nebo zaměstnance během jejich placené dovolené. Pokud tyto podmínky nesplníte, musí vás zaměstnavatel v Německu přihlásit k sociálnímu pojištění a odvádět za vás pojistné na sociální pojištění (pozn.: V Německu tento pojem zahrnuje také zdravotní pojištění.).

Sezónní práci můžete hledat např. prostřednictvím sítě EURES nebo na integrovaném portálu MPSV ČR:

ec.europa.eu/eures

www.mpsv.cz > Integrovaný portál > EURES

> Hledáte práci v EU/EHP? > Sezónní práce

Před svým odjezdem byste si rozhodně měl/-a ujasnit, zdali vám bude poskytnuto ubytování, a pokud ano, kolik za něj musíte platit. Zaměstnanci totiž často až na konci měsíce zjistí, že zaměstnavatel jim velkou část výdělků strhl ze mzdy za poskytnuté ubytování.

→ **Důležitá informace: Ne každá srážka je legální!**
Existují právní předpisy, které upravují, jaké srážky ze mzdy může zaměstnavatel provádět na konci měsíce za poskytnuté ubytování a stravování. Pro orientaci mohou posloužit hodnoty stanovené nařízením o posuzování zaměstnaneckých benefitů poskytovaných zaměstnavatelem jako odměňování za práci pro účely práva sociálního pojištění (Sozialversicherungsentgeltverordnung).

→ **Příklad**

Hodnota nepeněžního plnění činí v Německu v roce 2017:

- za bezplatné stravování zaměstnanců 241 € měsíčně,
- za bezplatné ubytování zaměstnanců 223 € měsíčně.

Pokud je ubytováno více osob v jednom pokoji, tak se tato částka přiměřeně sníží:

- u dvou osob ubytovaných v jednom pokoji
o 40 %, tedy na 133,80 €
($223/100 \times 40 = 89,20$ €; $223 - 89,20 = 133,80$ €);
- u třech osob ubytovaných v jednom pokoji
o 50 %, tedy na 111,50 €
($223/100 \times 50 = 111,50$ €; $223 - 111,50 = 111,50$ €);
- v případě více než tří zaměstnanců ubytovaných v jednom pokoji o 60 %, tedy na 89,20 €
($223/100 \times 60 = 133,80$ €; $223 - 133,80 = 89,20$ €).

Uvedené částky se sice mohou změnit, ale v určitých případech vám mohou posloužit jako orientační hodnoty při posouzení, jestli jsou zaměstnavatelem prováděné srážky ze mzdy příliš vysoké. Doporučujeme informovat se na vašem odborovém svazu nebo se obrátit na poradnu.

V Německu máte nárok na přídavek na dítě (Kindergeld). Platí to i v případě, když vaše děti nežijí spolu s vámi v Německu. Pokud však pobíráte přídavky na děti v České republice nebo v jiném státě, započítá se vám jejich výše na německý přídavek na dítě. Znamená to, že vám bude vyplácen pouze tzv. vyrovnávací doplatek. Informujte se ještě před odjezdem z České republiky a obstarajte si potřebné doklady.

→ **Pozor:** Také při sezónní práci dochází k případům zneužívání a pracovního vykořisťování! Věnujte proto pozornost následujícím upozorněním:

- Mnozí zprostředkovatelé uzavírají pracovní smlouvy se zaměstnavateli z Německa a nedávají je dále sezónním zaměstnancům. Měl/-a byste požadovat vydání pracovní smlouvy! Německý zaměstnavatel je ze zákona povinen potvrdit vám písemně nejpozději do jednoho měsíce od sjednaného začátku pracovního poměru přinejmenším podstatné smluvní podmínky.
- Svou pracovní smlouvu byste si měl/-a pozorně přečíst! Velmi často je ve smlouvě stanovena hodinová mzda, ale skutečný výdělek je upraven zvláštní dohodou závisle na odvedeném výkonu (úkolová akordní mzda). Ovšem

tento postup není vždy přípustný. Zejména nesmí vést dohoda o úkolové akordní mzdě k tomu, aby byla vaše mzda nižší, než je platná minimální mzda! Pro odvětví zemědělství, lesního hospodářství a zahradnictví platí minimální mzda upravená kolektivní smlouvou vyššího stupně se závazností rozšířenou na všechny zaměstnavatele v daném odvětví. Od 1. 11. 2017 činí její výše 9,10 € za hodinu. Aktuální informace vám poskytne váš odborový svaz nebo poradna.

- **Evidujte si vždy své odpracované hodiny a dokumentujte si také odvedenou práci.**
- Pokud ubytování, které vám bylo poskytnuto, není v souladu s dohodou, pořídte si fotografie ubytování.

7. Pokud máte nabídku práce v Německu

Pokud se vám v Německu podařilo najít nabídku práce, tak platí:

- Zaměstnavatel vám musí poskytnout informace týkající se práce, např. o jaký druh práce se jedná, jak je upravena pracovní doba, jaká je výše mzdy atd.
- Požadujte písemnou pracovní smlouvu a podepište ji ještě před odjezdem z České republiky nebo nejpozději při příjezdu do Německa. Jedno vyhotovení pracovní smlouvy vám bude vydáno. Zaměstnavatel není povinen zajistit překlad smlouvy do češtiny. Pokud nerozumíte

dostatečně dobře německy, pokuste se najít někoho, kdo vám pracovní smlouvu přeloží a vysvětlí. **Nepodepisujte nic, čemu nerozumíte!**

- Musíte si ujasnit, budete-li si muset sama/sám hradit cestovní náklady na cestu do Německa.
- Musíte si ujasnit, bude-li vám v Německu poskytnuto ubytování a stravování, a kdo to zaplatí. Zaměstnanci totiž často až na konci měsíce zjistí, že zaměstnavatel jim velkou část výdělků strhl ze mzdy za poskytnutí ubytování.
- V Německu máte nárok na přídavek na dítě (Kindergeld). Platí to i v případě, když vaše děti nežijí spolu s vámi v Německu. Pokud však pobíráte přídavky na děti v České republice nebo v jiném státě, započítá se vám jejich výše na německý přídavek na dítě. Znamená to, že vám bude vyplácen pouze tzv. vyrovnávací doplatek. Informujte se ještě před odjezdem z České republiky a obstarejte si potřebné doklady.

8. Pokud chcete pracovat jako přeshraniční pracovnice/pracovník v Německu a bydlet v České republice

Přeshraničním pracovníkem jste v případě, pokud v jednom členském státě vykonáváte zaměstnání nebo samostatnou výdělečnou činnost a bydliště, do něhož se vracíte zpravidla denně nebo alespoň jednou týdně, máte

v jiném členském státě. V tom případě se na vás částečně vztahují zvláštní předpisy, jimž byste měl/-a věnovat pozornost.

Pokud pracujete v Německu, platí pro vás až na jisté výjimky německé pracovní právo. Máte stejná práva a povinnosti na pracovišti jako němečtí zaměstnanci. V některých případech je možné sjednat, že se uplatní jiné pracovní právo, než je právo země výkonu práce. I v takovém případě však existují některé německé právní předpisy, které musí být nutně dodrženy, např. minimální mzda a předpisy upravující bezpečnost a ochranu zdraví při práci (BOZP).

- **Sociální pojištění:** Zásadně jste pojištěn/-a v té zemi, v níž pracujete. Čerpání dávek je však částečně možné také v místě bydliště. V případě nemoci mají přeshraniční pracovníci, kteří jsou v zemi zaměstnání pojištěni v systému tzv. zákonného zdravotního pojištění, včetně svých společně s nimi pojištěných nezaopatřených rodinných příslušníků právo na poskytnutí zdravotní péče nejen v místě výkonu práce, ale i v zemi jejich bydliště podle právních předpisů platných v této zemi. Za tímto účelem musí každý pojištěnec i každá společně s pojištěncem pojištěná osoba požádat svou zdravotní pojišťovnu o vystavení formuláře S1.

→ **Pozor:** Tyto koordinační předpisy platí pro zákonné (všeobecné) zdravotní pojištění, ale nemusí nutně platit pro soukromé (komerční) zdravotní pojištění, u kterého mohou vzniknout dodatečné náklady, např. na společné pojištění nezaopatřených rodinných příslušníků.

- **Zaměstnání ve více státech:** Pokud jste souběžně zaměstnán/-a u zaměstnavatele v Německu i u jiného zaměstnavatele v České republice, je pro vás příslušný systém sociálního pojištění v zemi vašeho bydliště. S dalšími dotazy se obraťte na Českou správu sociálního zabezpečení nebo na svou zdravotní pojišťovnu.
- **Rodinné dávky:** Zásadně platí, že přeshraniční pracovníci obdrží dávky (např. příspěvek na dítě) přednostně v zemi zaměstnání. Platí to například v případech, v nichž rodiče žijí a pracují v různých zemích EU nebo když je výdělečně činný pouze jeden z rodičů a jeho rodina s dítětem žije v jiném členském státě.

Pokud jsou oba dva rodiče výdělečně činní v různých členských státech EU, je přednostním (nadřazeným) nárokem nárok v té zemi zaměstnání, která je zároveň státem bydliště dítěte. Důležité je, že podřazená (druhořadá) povinnost poskytovat dávky může vzniknout také druhému státu. V tom případě by tento stát musel vyplácet tzv. vyrovnávací doplatek (diferenční dávky) odpovídající rozdílu, pokud by dotyčné dávky byly v tomto státě vyšší.

- **Důchod** obdrží přeshraniční pracovníci ze všech států, v nichž platili pojistné déle než jeden rok. Z každého z těchto států obdrží dílčí část důchodu, jejíž výpočet se provádí na základě pojistného a dob pojištění.
- **Nezaměstnanost:** Přeshraniční pracovníci obdrží dávky v nezaměstnanosti ze systému pojištění pro případ

nezaměstnanosti toho státu, v němž bydlí. Jako doklad o dobách pojištění v zahraničí potřebujete při podání žádosti v zemi bydliště formulář U1 vystavený veřejnými službami zaměstnanosti v zemi zaměstnání.

→ **Upozornění:** V současnosti se na úrovni EU projednávají změny v koordinaci systémů sociálního zabezpečení. Jedním z projednávaných návrhů je, aby přeshraničním pracovníkům vyplácel podporu v nezaměstnanosti úřad práce příslušný v místě posledního zaměstnání, tj. v tom místě, kde bylo placeno pojistné na pojištění pro případ nezaměstnanosti. Má to ovšem platit pouze tehdy, pokud tam přeshraniční pracovník pracoval nejméně 12 měsíců. V případě kratší doby trvání zaměstnání bude i nadále příslušný úřad práce v místě bydliště. Informace o změnách najdete na adrese: www.sachsen.dgb.de/cross-border-workers

→ **Pozor u zaměstnání typu „minijob“**

Na základě zaměstnání malého rozsahu typu „minijob“ (s maximální měsíční odměnou do 450 €) nejste pojištěn/-a a vzniká vám jen velmi nízký nárok v rámci důchodového pojištění. Zaměstnavatelé sice odvádějí paušální pojistné na sociální pojištění, ale zaměstnancům z toho nevzniká žádná pojistná ochrana v rámci zdravotního pojištění (vč. nemocenského pojištění), pojištění pro případ dlouhodobé péče a pojištění pro případ nezaměstnanosti. Znamená to, že nebudete mít nárok na příslušné dávky! Informujte se u své zdravotní pojišťovny a správy sociálního zabezpečení, jaké následky pro vás bude mít nástup do zaměstnání typu „minijob“

na území Německa, a která země je příslušná pro vaše pojištění.

Další informace ke konkrétním otázkám týkajícím se přeshraničních pracovníků a k poradenským pracovištím najdete na internetových stránkách

www.sachsen.dgb.de/cross-border-workers

a www.eures-triregio.eu.

S konkrétními dotazy se můžete obrátit na adresu eures.sachsen@dgb.de.

9. Pokud jedete do Německa jako vyslaná zaměstnankyně / vyslaný zaměstnanec

Vysílání pracovníků znamená, že máte uzavřenou pracovní smlouvu se svým zaměstnavatelem v České republice a také tam u něj pracujete, ale zaměstnavatel vás vyšle na omezenou dobu do Německa, abyste tam pro něj vyřídil/-a určitou zakázku, kterou sjednal s německou firmou.

Se svým českým zaměstnavatelem si musíte ujasnit veškeré detaily týkající se vašeho výkonu práce v zahraničí.

→ **Důležitá informace:** Váš český zaměstnavatel zůstává po celou dobu vaším zaměstnavatelem a musí vám vyplácet mzdu!

Se svým zaměstnavatelem byste měl/-a sjednat písemný dodatek k vaší pracovní smlouvě, obsahující tyto body:

- název a adresa firmy v Německu, v níž budete vykonávat práci;
- vaše kontaktní osoba v přijímající firmě po dobu vašeho vyslání;
- místo výkonu práce a délka trvání vyslání;
- druh činnosti;
- mzda: její výše, příplatky, prémie, mimořádné odměny;
- pracovní doba;
- dovolená;
- kompenzace dodatečných nákladů vzniklých z důvodu cestování, ubytování, stěhování;
- další zaměstnávání po návratu do České republiky.

V České republice je nutné požádat na místně příslušném pracovišti České správy sociálního zabezpečení (ČSSZ) o vystavení **formuláře A1**.

Formulář ke stažení najdete na adrese:

www.cssz.cz/ > Tiskopisy > Evropská unie > Společná žádost zaměstnance a zaměstnavatele o vystavení potvrzení o příslušnosti k právním předpisům sociálního zabezpečení (žádost o formulář A1)

Zpravidla to za vás vyřídí zaměstnavatel. Ve vztahu vůči německým orgánům potvrzuje formulář A1, že jste v České republice řádně sociálně pojištěn/-a. Při kontrolách je nutno toto potvrzení předložit.

Vaše místo výkonu práce je v případě vyslání v Německu jen dočasně. Váš pracovní poměr v České republice zůstává zachován se všemi z něj vyplývajícími právy a povinnostmi.

→ **Co potřebujete vědět:** Pro váš pracovní poměr nadále platí české pracovní právo. Kromě toho se na něj vztahují některé německé právní předpisy na ochranu zaměstnanců:

- **Minimální mzda:** Zaměstnavatel v ČR vám musí každopádně vyplácet přinejmenším minimální mzdu platnou na území Německa. V Německu existují dva druhy minimálních mezd, které jsou relevantní pro vyslané zaměstnance:
 1. **Zákonná minimální mzda** ve výši 8,84 € hrubého za odpracovanou hodinu. Tato částka platí v letech 2017 a 2018. Informujte se, prosím, o případném navýšení v následujících letech.
 2. **Minimální mzdy sjednané v kolektivních smlouvách** v některých odvětvích jsou často vyšší než zákonná minimální mzda. Jedná se například o odvětví stavebnictví, úklidu budov či sociální péče. Informujte se o aktuálních odvětvových minimálních mzdách platných na území Německa! Více informací najdete v kapitole II.2.c – Odměňování.
- **Maximální pracovní doba a minimální doba odpočinku:** V Německu je zákonem upravena maximální přípustná délka denní i týdenní pracovní doby zaměstnanců.

Délka vaší pracovní doby nesmí překročit 8 hodin za pracovní den, resp. 48 hodin za pracovní týden. Denní pracovní doba může být prodloužena až na 10 hodin, pokud ve vyrovnávacím období 24 týdnů nebo 6 měsíců nebude překročena průměrná délka denní pracovní doby v trvání 8 hodin. Zaměstnanci musí dodržovat přestávky na oddech v trvání nejméně 30 minut, pokud délka pracovní doby činí 6 až 9 hodin, resp. 45 minut v případě pracovní doby delší než 9 hodin.

→ **Důležitá informace:** Za pracovní dobu se považuje každá hodina, kterou jste svému zaměstnavateli byl/-a k dispozici! Zahrnuje tudíž např. i dobu čekání na staveništi na pracovní materiál nebo dobu, kterou čekáte, než hosté opustí pokoj nebo se odhlásí z hotelu.

K pracovní době zásadně patří také pracovní pohotovost, tj. doba, kterou strávíte v pohotovosti např. v blízkosti seniorů nebo nemocných osob v rámci péče o tyto osoby. Bližší informace získáte v poradně!

- **Minimální výměra roční dovolené:**

V Německu činí minimální výměra dovolené za kalendářní rok

- 24 pracovních dní (v případě 6denního pracovního týdne), nebo
- 20 pracovních dní (v případě 5denního pracovního týdne).

Váš český zaměstnavatel vám musí poskytnout přinejmenším tuto minimální dovolenou za kalendářní rok!

- **Zákon o ochraně pracujících matek:**
Zaměstnankyně požívají během těhotenství ochranu před výpovědí. Pro zaměstnankyně platí obecný zákaz výkonu práce 6 týdnů před pravděpodobným dnem porodu a 8 týdnů po porodu.
- **Bezpečnost a ochrana zdraví při práci (BOZP):**
např. povinnost nosit ochrannou přilbu a ochranné pracovní pomůcky na staveništích. V této oblasti platí mj. zákon o BOZP, nařízení o BOZP na staveništích a nařízení o zákazu dětské práce a o zvláštní ochraně dětí a mladistvých s povinnou školní docházkou při práci.

Váš český zaměstnavatel je vázán těmito právními předpisy a nesmí se od nich odklonit ve váš neprospěch!

Kromě toho věnujte pozornost následujícím upozorněním:

- **Nadále jste zdravotně pojištěn/-a v České republice.**
Vaše zdravotní pojišťovna vám vydá Evropský průkaz zdravotního pojištění a umožní vám v Německu čerpat veškerou potřebnou a nutnou zdravotní péči hrazenou ze zdravotního pojištění.

V případě déle trvajícího vyslání vám vaše česká zdravotní pojišťovna vystaví formulář S1 (dříve E 106), s nímž se v Německu obrátíte na zdravotní pojišťovnu dle vlastního výběru a tím přenesete své pojištění na dobu svého pobytu do Německa. Díky

tomu můžete čerpat veškerou zdravotní péči jako pojištěnci v Německu.

→ **Pozor:** Někteří zaměstnavatelé vám mohou tvrdit, že stačí cestovní pojištění. To není pravda!

- **Daň ze mzdy (daň z příjmů fyzických osoby ze závislé činnosti):**

Daň ze mzdy musíte v Německu platit v případě, pokud na jeho území pobýváte alespoň 183 dnů v příslušném kalendářním roce. Váš zaměstnavatel nebo vy sám/sama se za tímto účelem musíte přihlásit na místním finančním úřadě v Německu.

- **Upozornění:** Pokud by vaše vyslání trvalo déle než 24 měsíců, musí váš zaměstnavatel nejpozději od 25. měsíce odvádět v Německu pojistné na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění.

→ **Pozor na možný podvod!**

Někteří zaměstnavatelé vysílají zaměstnance do Německa, přestože na to nemají oprávnění. Jedná se zejména o společnosti s fiktivním sídlem typu poštovní schránky, tedy firmy, které mají v České republice pouze poštovní adresu, aniž by tam vyvíjely podstatnější hospodářskou činnost. Takové firmy zpravidla nejsou oprávněny vysílat pracovníky do Německa. Dbejte vždy na to, aby vám byl vydán formulář A1 a abyste jej měl/-a neustále u sebe. Pokud máte pochybnosti ohledně potvrzení o příslušnosti k právním předpisům sociálního

zabezpečení (formulář A1) a ohledně firmy, která vás vysílá do Německa, obraťte se na příslušné pracoviště České správy sociálního zabezpečení (ČSSZ):

www.cssz.cz/ > Kontakty

10. Pokud chcete vykonávat samostatnou výdělečnou činnost

Chcete-li v Německu vykonávat samostatnou výdělečnou činnost, musíte se přesně informovat o všech s tím souvisejících náležitostech. Zpravidla musíte ohlásit živnost. U některých profesí (např. zedník, tesař, pokrývač, izolatér pro tepelné, chladové a zvukové izolace, lešenář nebo klempíř) je podmínkou provozování živnosti prokázání odborné způsobilosti předložením mistrovského listu. Máte-li odbornou kvalifikaci získanou v České republice, musíte si ji nejdříve nechat v Německu uznat za rovnocennou. Bližší informace najdete na adrese:

www.anerkennung-in-deutschland.de
(webové stránky v němčině a angličtině)

Pro ohlášení živnosti není potřeba prokazovat znalosti němčiny. Ovšem bez jazykových znalostí budete sotva schopna/schopen vykonávat v Německu živnost. I zde platí, že znalosti němčiny vám slouží jako ochrana. Další informace a možné problémy spojené s ohlášením živnosti najdete v kapitole II.2.I.

→ → → II. KDYŽ UŽ JSTE V NĚMECKU

1. Co musíte udělat jako první?

- Během prvního týdne po příjezdu do Německa se musíte **přihlásit k pobytu** na ohlašovně (Bürgeramt) místního/městského úřadu v místě pobytu. Budete k tomu potřebovat cestovní pas, resp. občanský průkaz a potvrzení pronajímatele nebo nájemní smlouvu. Bude vám vydán dokument (potvrzení o pobytu) potvrzující vaše přihlášení k pobytu. Tento dokument si musíte dobře uschovat, protože jej budete muset předložit ve styku se všemi úřady a zdravotními pojišťovnami v Německu.
- Pokud hledáte zaměstnání, měl/-a byste se přihlásit do evidence místně příslušného úřadu práce (Agentur für Arbeit).
- Pokud nemluvíte německy, měl/-a byste se informovat ohledně možností návštěvy **kurzu němčiny**. Informace vám poskytne nejbližší poradna.
- Na žádost se můžete účastnit tzv. integračního kurzu. Návštěva kurzu stojí 1,95 € za hodinu (všeobecný integrační kurz má rozsah celkem 700 vyučovacích hodin). Kurz je spolufinancován Spolkovým úřadem pro migraci a uprchlíky (Bundesamt für Migration und Flüchtlinge – BAMF). Žádost o účast na kurzu můžete podat přímo Spolkovému úřadu pro migraci a uprchlíky (BAMF). Na poskytnutí kurzu však nemáte právní nárok.

Informační leták s pokyny k žádosti v českém jazyce:

www.bamf.de > Willkommen in Deutschland > Deutsch lernen > Integrationskurse > Formulare und Anträge > Merkblatt zum Antrag auf Zulassung zu einem Integrationskurs > Tschechisch

Informační leták „Lernen Sie Deutsch!“ („Učte se německy!“) v českém jazyce:

www.bamf.de > Infothek > Publikationen > Lernen Sie Deutsch! > Tschechisch

Pokud pobíráte sociální podporu (Sozialhilfe) nebo tzv. podporu v nezaměstnanosti II (Arbeitslosengeld II, též: Hartz IV), můžete být od účastnického poplatku osvobozen/-a, ale musíte o to požádat na příslušné regionální pobočce Spolkového úřadu pro migraci a uprchlíky (BAMF).

→ **Tip:** Existují různé instituce, které kurzy němčiny nabízejí bezplatně nebo za nízký poplatek. Informujte se na jednom z poradenských pracovišť uvedených v příloze.

2. Práce v Německu

V této části brožury najdete užitečné informace týkající se práce v Německu. S případnými dotazy ohledně vašeho pracovního poměru byste se rozhodně měl/-a obrátit o radu na poradnu v blízkosti. Protože jen když budete znát svá práva, můžete se jich také domáhat!

Měl/-a byste také zvážit možnost členství v jednom z osmi odborových svazů sdružených v Německém svazu odborů DGB (Deutscher Gewerkschaftsbund, někdy nazývaný též „Německá konfederace odborových svazů“). Působnost jednotlivých odborových svazů je v Německu rozdělena podle odvětví. O tom, který odborový svaz je pro vás příslušný, vás informuje odborová konfederace DGB nebo některá z poraden. Výše členského příspěvku se počítá na základě vaší hrubé mzdy a zpravidla činí 1 % hrubé mzdy. Pro nezaměstnané existují zvýhodněné členské příspěvky. Odborové svazy poskytují svým členům podporu v různých záležitostech a po tříměsíčním členství jim nabízejí bezplatnou odborovou právní ochranu, spočívající v podpoře při právních sporech souvisejících s pracovním životem. Při jiných problémech, souvisejících například se sociálním pojištěním, pomůže právní ochrana pro oblast sociálního práva, které je pro členy odborů rovněž zdarma.

Pokud jste členkou/členem některého z českých odborových svazů, může vám to pomoci i v Německu. Chcete-li vstoupit do některého z německých odborových svazů, přineste s sebou potvrzení o členství.

a. Pracovní povolení

Pokud jste občankou/občanem České republiky, nepotřebujete k výkonu práce v Německu žádné pracovní povolení pro občany EU.

b. Pracovní smlouva

Stejně jako v České republice obdržíte zpravidla i v Německu na začátku svého pracovního poměru písemnou

pracovní smlouvu. Zaměstnavatel je ze zákona povinen písemně vám potvrdit nejpozději do jednoho měsíce od sjednaného nástupu do zaměstnání přinejmenším podstatné smluvní podmínky. Vaše pracovní smlouva by měla obsahovat:

- název a adresu zaměstnavatele a jméno a adresu zaměstnankyně/zaměstnance,
- začátek a délku trvání pracovního poměru,
- druh činnosti a popis vašich úkolů,
- místo výkonu práce,
- výši odměňování (zpravidla hrubou mzdu),
- pracovní dobu,
- úpravu dovolené (další informace viz níže),
- výpovědní doby pro rozvázání pracovního poměru,
- odkaz na kolektivní smlouvy nebo jiné dohody, které se na daný pracovní poměr vztahují a uplatní.

c. Odměňování

V Německu platí zásada: „Žádná práce bez odměny!“

- **Důležitá informace:** I bez pracovních dokladů a pracovní smlouvy vám zaměstnavatel dluží mzdu! Nenechte se zaměstnavatelem zastrážit nebo nutit pracovat bez mzdy. Za práci vám přísluší odměna!

Výplata mzdy probíhá zpravidla nejpozději do poloviny následujícího měsíce převodem na váš účet. Účet si můžete

otevřít ve kterékoliv bance. Budete k tomu potřebovat kopii cestovního pasu, resp. občanského průkazu a kopii potvrzení o přihlášení k pobytu. I v bance platí: **Nepodepisujte nic, čemu nerozumíte!**

Zaměstnavatel vám musí každý měsíc vydat doklad o vyúčtování mzdy, v němž je uveden váš výdělek a provedené srážky záloh na daň ze mzdy a pojistného na sociální a zdravotní pojištění.

Daň ze mzdy odvádí zaměstnavatel přímo finančnímu úřadu.

→ **Důležitá informace:** V Německu existují minimální mzdy, tj. zaměstnavatel vám v žádném případě nesmí vyplácet mzdu nižší, než je minimální mzda:

1. Zákonná minimální mzda v aktuální výši 8,84 € hrubého za odpracovanou hodinu. Zákonná minimální mzda se nevztahuje na:

- mladistvé mladší 18 let,
- některé skupiny praktikantů/stážistů,
- učně v učebním poměru a
- dlouhodobě nezaměstnané během prvních 6 měsíců od nástupu do zaměstnání.

Další informace najdete na adrese:

www.faire-mobilitaet.de > Informationen > Flyer > Gesetzlicher Mindestlohn in Deutschland

2. V řadě odvětví platí minimální mzdy sjednané v kolektivních smlouvách vyššího stupně,

jejichž závaznost byla rozšířena na všechny zaměstnavatele v daném odvětví. Tyto minimální mzdy jsou vyšší než zákonná minimální mzda. K těmto odvětvím patří například hlavní stavební výroba, úklid budov, elektrotechnická řemesla a sociální péče.

Od 1. 1. 2018 platí, že odvětvové minimální mzdy nesmějí být nižší než zákonná minimální mzda.

3. V Německu existují také minimální mzdy sjednané v kolektivních smlouvách, které platí pouze pro určité zaměstnance.

S dotazem, která minimální mzda pro vás platí, se obraťte na příslušný odborový svaz nebo na poradnu.

→ **Pozor:** Zaměstnavatelé často podmiňují vyplácení mzdy splněním stanovené výkonové normy. Ne vždy je tento postup přípustný. V takovýchto případech se doporučuje, abyste svou pracovní smlouvu nechal/-a prověřit poradnou nebo svým odborovým svazem!

Příklad: Když uklízíte v hotelu pokoje, tak vám zaměstnavatel často stanoví normu, kolik pokojů musíte uklidit za hodinu. Zaměstnavatel vám však nesmí krátit mzdu pod úroveň stanovenou minimální mzdou. Zznamenejte si proto odpracované hodiny a zajistěte si také příslušné důkazy! Zaměstnavatel vám musí zaplatit každou odpracovanou hodinu, nezávisle na tom, kolik pokojů jste skutečně stihl/-a uklidit.

→ **Co v případě, když zaměstnavatel neplatí:**

Zaměstnavatel vám musí vyplácet mzdu každý měsíc. Pokud tak neučiní, měl/-a byste se proti tomu bránit. Vyzvěte svého zaměstnavatele písemně (poštou nebo faxem) ke splnění jeho povinnosti na vyplacení dlužné mzdy. V dopise uveďte také odpracované hodiny, za které vám nebyla vyplacena mzda, celkovou výši dlužné částky a své bankovní spojení a poskytněte zaměstnavateli dvoutýdenní lhůtu na zaplacení dlužné částky.

Pokud zjistíte, že vám zaměstnavatel nevyplácí mzdu ve stanovené lhůtě, je nejlepší okamžitě kontaktovat váš odborový svaz nebo poradnu. Nenechte se zaměstnavatelem uchlácholit a evidujte si vždy své odpracované hodiny. Pořídte si mobilem fotografie o vykonávané práci a o pracovišti. Shromažďujte o svém zaměstnavateli co nejvíce informací. Čím víc informací a důkazů budete mít, tím větší budou vaše šance, že dostanete své peníze.

V řadě odvětví (stavebnictví, úklid budov, potravinářský průmysl) dochází často k situacím, v nichž má váš zaměstnavatel uzavřenou smlouvu s jiným zadavatelem nebo s generálním dodavatelem (např. stavební firma, která pověří jinou firmu provedením zednických prací). Shromažďujte také informace a důkazy o generálním dodavateli nebo ostatních subdodavatelích. Když vám zaměstnavatel nevyplatí mzdu, můžete ji v Německu popřípadě vymáhat od generálního dodavatele nebo od jiné firmy v subdodavatelském řetězci, která je v hierarchii tohoto řetězce na vyšší úrovni než váš zaměstnavatel.

→ **Pozor:** Neotálejte s tím příliš dlouho! V těchto případech vždy začínají běžet lhůty, které stanovují, dokdy můžete dlužnou mzdu od zaměstnavatele vymáhat. Po uplynutí těchto lhůt ztratíte možnost dlužnou mzdu získat.

Zmíněné lhůty jsou uvedeny v pracovní smlouvě nebo v kolektivní smlouvě, která se na váš pracovní poměr vztahuje. I zde platí: Obráťte se o radu na svůj odborový svaz nebo na poradnu v blízkosti. Lhůta pro zákonnou minimální mzdu činí nejméně tři roky, za určitých okolností dokonce téměř čtyři roky. Takže na uplatnění nároku na minimální mzdu budete mít tak dlouhou dobu.

Příklad: Minimální mzdu za leden 2015 můžete soudní cestou vymáhat do konce roku 2018, neboť lhůta činí nejméně tři celé kalendářní roky.

Pokud jste neobdržel/-a žádnou mzdu déle než 2 měsíce, můžete popřípadě přestat vykonávat práci, dokud vám zaměstnavatel mzdu nevyplatí. Svému zaměstnavateli však musíte bezpodmínečně sdělit, že tak činíte z toho důvodu, že vám nevyplatil mzdu. Než ovšem přistoupíte k tomuto opatření, informujte se u svého odborového svazu nebo se obraťte na poradnu.

d. Pracovní doba

V Německu je maximální denní i týdenní pracovní doba upravena zákonem. Délka vaší pracovní doby nesmí překročit 8 hodin za pracovní den, resp. 48 hodin za pracovní týden. Denní pracovní doba může být

prodloužena až na 10 hodin, pokud ve vyrovnávacím období 24 týdnů nebo 6 měsíců průměrná délka denní pracovní doby nepřekročí 8 hodin.

- **Důležitá informace:** V odvětví stavebnictví platí kolektivní smlouva vyššího stupně s rozšířenou závazností, která upravuje rozdílné pracovní doby pro zimní a letní období. V měsících prosinec, leden, únor a březen činí délka týdenní pracovní doby 38 hodin, zatímco od dubna do listopadu platí 41hodinová týdenní pracovní doba.

Přesčasová práce musí být nařízena zaměstnavatelem a zaměstnavatel ji musí i zaplatit.

- **Důležitá informace:** Za pracovní dobu se považuje každá hodina, kterou jste svému zaměstnavateli k dispozici! Zahrnuje tudíž např. i dobu čekání na pracovní materiál nebo dobu, kterou čekáte, než hosté opustí pokoj nebo se odhlásí z hotelu. K pracovní době patří také pracovní pohotovost, tj. doba, kterou strávíte v pohotovosti např. v blízkosti seniorů nebo nemocných osob v rámci péče o tyto osoby. Nejlepší je informovat se v poradně!
- **Tip:** Zapište si každý den odpracované hodiny i přestávky a nechte si svou evidenci pokud možno podepsat svým nadřízeným/předákem nebo jiným svědkem!

Kalendář pracovní doby v němčině a angličtině najdete ke stažení a vytištění na:

www.buendnis-gegen-menschenhandel.de

> Worum geht es? > Das Bündnis > Infomaterial > Arbeitszeitkalender

e. Zdravotní (a nemocenské) pojištění

Zásadně si můžete vybrat, ve které zdravotní pojišťovně v Německu se pojistíte. Jakmile budete vědět, u kterého zaměstnavatele budete pracovat, měl/-a byste se přihlásit ke zdravotnímu (a nemocenskému) pojištění v jedné z německých zdravotních pojišťoven (Krankenkasse).

V Německu tzv. zákonné zdravotní pojišťovny zajišťují zdravotní i nemocenské pojištění. Ještě před nástupem do zaměstnání se vás zaměstnavatel bude ptát, ve které zdravotní pojišťovně jste pojištěn/-a, nebo vás případně přihlásí k pojištění u zdravotní pojišťovny dle vaší volby. Pojišťovna vám pak poštou zašle vaše číslo zdravotního pojištění. S tímto číslem můžete jít v případě potřeby hned k lékaři. Zhruba za čtyři týdny obdržíte průkaz pojištěnce, který musíte při každé návštěvě lékaře předložit.

Některé německé zdravotní pojišťovny požadují potvrzení o předchozích dobách pojištění v České republice. Potvrzení vám na základě vaší žádosti vystaví místně příslušné pracoviště České správy sociálního zabezpečení (dokument SED 040 nebo SED 041 - dříve E 104).

→ **Pozor:** Pokud se chcete vrátit zpět do České republiky nebo se přestěhovat do jiného státu,

musíte se sám/sama písemně odhlásit u své německé zdravotní pojišťovny a prokázat svůj odjezd z Německa, např. předložením potvrzení o odhlášení z pobytu vydaného odborem registrace obyvatel příslušného městského/místního úřadu. Odhlášením podaným zdravotní pojišťovně vaším zaměstnavatelem po ukončení vašeho pracovního poměru vaše účast na pojištění u německé zdravotní pojišťovny nekončí! Pokud si nesplníte svou odhlašovací povinnost, budete muset sám/sama platit v Německu měsíční pojistné na zdravotní pojištění!

f. Pracovní úraz a úrazové pojištění zaměstnanců

Všichni zaměstnanci jsou u příslušného tzv. profesního sdružení (Berufsgenossenschaft) pojištění pro případy úrazů během výkonu práce, cestou do práce nebo cestou z práce. Zaměstnavatel vás musí přihlásit k úrazovému pojištění zaměstnanců u příslušného nositele pojištění hned při nástupu do zaměstnání.

- **Důležitá informace:** Pokud se vám stane pracovní úraz a navštívíte lékaře, musíte v každém případě uvést, že k úrazu nebo zranění došlo na pracovišti.
- **Pozor:** Pokud vám zaměstnavatel, nadřízený nebo předák radí, abyste v nemocnici řekl/-a, že se nejedná o pracovní úraz, tak vás zaměstnavatel pravděpodobně nepřihlásil u příslušného profesního sdružení k povinnému pojištění. Obráťte se o radu na

poradnu nebo na svůj odborový svaz. Mohlo by se totiž jednat o podvod!

Pokud neovládáte dostatečně dobře němčinu, požadujte v nemocnici přítomnost osoby ovládající váš jazyk.

g. Důchodové pojištění

Zaměstnavatel vás přihlásí k důchodovému pojištění. Vy pak obdržíte číslo sociálního pojištění, které musíte dobře uschovat. Toto číslo vám zůstává i při případné změně zaměstnavatele.

Někteří zaměstnavatelé odmítají vyplácet mzdu a argumentují tím, že jste jim nepředložil/-a žádné číslo sociálního pojištění. To není pravda! Je totiž povinností zaměstnavatele, přihlásit vás k důchodovému pojištění. Pokud tak neučiní, obraťte se na poradnu nebo na svůj odborový svaz.

V případě návratu zpět do České republiky si s sebou musíte vzít a dobře uschovat všechny dokumenty vystavené německým nositelem důchodového pojištění, abyste je mohl/-a předložit České správě sociálního zabezpečení. Je to důležité, protože pojistné placené na důchodové pojištění v Německu a získané doby pojištění vám mohou být v České republice zohledněny při přiznání nároku na důchod.

S případnými dotazy se můžete obrátit i přímo na německého nositele důchodového pojištění („Deutsche Rentenversicherung“):

Infolinka: **0800 1000 4800** (v Německu)

h. Dovolená

Váš nárok na dovolenou je upraven v pracovní smlouvě, přičemž nesmí být kratší, než je zákonem upravený minimální nárok na dovolenou za kalendářní rok. Ze zákona máte nárok nejméně na

- **20 dní dovolené, pokud pracujete 5 dní v týdnu, nebo**
- **24 dní dovolené, pokud pracujete 6 dní v týdnu.**

O poskytnutí dovolené musíte požádat zaměstnavatele. Zaměstnavatel může žádosti vyhovět, nebo ji zamítnout. Doporučujeme požádat o dovolenou písemně a uschovat si kopii žádosti.

Dovolenu za kalendářní rok musí zaměstnanec vyčerpat zpravidla v průběhu daného kalendářního roku. V určitých případech je možné přenést právo na dovolenou na následující rok. Přenesený zbytek dovolené se pak musí vyčerpat nejpozději do 31. března. Možnost přenesení nevyčerpané dovolené si musíte nechat do konce roku písemně potvrdit. Pokud tak neučiníte, mohla by vám dovolená propadnout.

- **Důležitá informace:** Právo na zákonem stanovenou minimální dovolenou za kalendářní rok v plné výši máte v případě, že k ukončení vašeho pracovního poměru dojde ve druhém pololetí kalendářního roku a vaše zaměstnání trvalo nejméně 6 měsíců!

Příklad: U zaměstnavatele X nastoupíte do zaměstnání 1. 1. 2017. K 1. 8. 2017 dojde k rozvázání pracovního poměru zaměstnavatelem nebo z vaší strany. V případě, že jste ještě nečerpal/-a žádnou dovolenou, máte právo na minimální dovolenou za kalendářní rok v plné výši.

Pokud při ukončení pracovního poměru ještě máte nevyčerpanou dovolenou za kalendářní rok, musí vám zaměstnavatel **zbylou část** dovolené proplatit.

- **Pozor:** I v tomto případě běží lhůty! Často se jedná o velmi krátké lhůty (např. 3 měsíce). Potřebujete-li poradit, bezodkladně kontaktujte poradnu nebo svůj odborový svaz.

i. Když onemocníte

V případě nemoci můžete navštívit lékaře v Německu. Pokud jste pojištěn/-a v Německu a vycestujete za zdravotní péči do zahraničí, potřebujete souhlas své německé zdravotní pojišťovny. Pokud jste u svého zaměstnavatele pracoval/-a déle než 4 týdny, náleží vám v případě nemoci až po dobu 6 týdnů náhrada mzdy ve výši plného výdělku. Pro uplatnění tohoto nároku musíte zaslat svému zaměstnavateli i zdravotní pojišťovně potvrzení lékaře o dočasné pracovní neschopnosti (tzv. neschopenku). Budete-li nemocná/-ý déle než 6 týdnů, náleží vám nemocenská od zdravotní pojišťovny.

- **Důležitá informace:** Svou dočasnou pracovní neschopnost i pravděpodobnou délku jejího trvání musíte zaměstnavateli neprodleně oznámit. Trvá-li vaše dočasná pracovní neschopnost déle než tři

kalendářní dny, musíte zaměstnavateli předložit lékařské potvrzení o dočasné pracovní neschopnosti nejpozději v den následující po těchto třech dnech dočasné pracovní neschopnosti. Zaměstnavatel však může požadovat bez uvedení zvláštního důvodu předložení neschopenky již od prvního dne onemocnění. **Mějte tyto lhůty na paměti, protože opožděně předložená neschopenka může být výpovědním důvodem.**

- **Pozor:** Myslete i na to, že neschopenku musíte zaslat do jednoho týdne od jejího vystavení lékařem také své zdravotní pojišťovně! Pokud tak neučiníte, mohl/-a byste případně ztratit nárok na nemocenskou.

j. Výpověď

Pracovní poměr zpravidla není možné rozvázat okamžitě. Výpovědní doba činí obvykle 4 týdny a začíná běžet k 15. dni nebo ke konci kalendářního měsíce. Trval-li pracovní poměr déle než 2 roky, dochází často k prodloužení výpovědní doby. Ve zkušební době je délka výpovědní doby často 14 dní, ovšem v příslušné kolektivní smlouvě může být sjednána také doba kratší.

- **Důležitá informace:** Výpověď musí být dána písemně. Ústně daná výpověď, předání kopie nebo výpověď zasláná e-mailem či faxem je neplatná!

Zaměstnavatel nemusí ve výpovědi uvést žádné výpovědní důvody.

- **Důležitá informace:** V Německu je až na jisté výjimky přípustná také výpověď daná během dočasné pracovní neschopnosti zaměstnance.

Výpověď nelze dát ženám během těhotenství a po dobu 4 měsíců po porodu. Zaměstnavatel však musí o těhotenství vědět nebo se o něm dovědět do 14 dnů od doručení výpovědi.

Na osoby s těžkým zdravotním postižením se od 7. měsíce trvání pracovního vztahu rovněž vztahuje zvláštní ochrana před výpovědí.

Pokud vám byla dána výpověď a vy s ní nesouhlasíte, můžete se proti ní bránit podáním žaloby na neplatnost výpovědi k soudu.

- **Důležitá informace:** Na podání žaloby k pracovnímu soudu proti výpovědi máte pouze 3 týdny od jejího doručení. Po uplynutí této lhůty je výpověď platná nezávisle na tom, zdali je z obsahového hlediska správná, nebo ne.
- **Tip:** Pokud vám dal zaměstnavatel výpověď, obraťte se bezodkladně na poradnu nebo váš odborový svaz. Každý pracovní soud má podatelnu, kde je možné žalobu bezplatně podat. Pokud neovládáte dostatečně dobře němčinu, vezměte si s sebou někoho, kdo vám bude tlumočit.

Můžete se obrátit také na advokátku či advokáta. Pokud máte jen malý příjem a majetek, můžete mít nárok na přiznání právní pomoci na hrazení nákladů řízení. Znamená to, že přinejmenším předběžně nemusíte hradit odměnu a náklady advokátky/advokáta.

k. Práce na zkoušku

Může se stát, že zaměstnavatel po vás bude požadovat, abyste nejdříve pracoval/-a několik dní na zkoušku, než rozhodne o tom, jestli dostanete pracovní smlouvu. Jedná se o běžný a přípustný postup, ale

- **Pozor:** Zásadně platí, že nejste povinen/povinna pracovat na zkoušku bez odměny za práci! Jakmile budete vykonávat podle pokynů zaměstnavatele činnosti, které patří k vaší budoucí práci, musí vám za to zaměstnavatel zaplatit.
- Práce na zkoušku by zpravidla neměla trvat déle než jeden týden.

l. Výkon samostatné výdělečné činnosti

Pokud hodláte v Německu vykonávat samostatnou výdělečnou činnost, musíte zpravidla ohlásit živnost. Nejlepší je informovat se zde:

<http://www.existenzgruender.de/DE/Home/inhalt.html>
(webové stránky v němčině a angličtině)

Pro ohlášení živnosti není potřeba prokazovat znalosti němčiny. Ovšem bez jazykových znalostí budete sotva

schopna/schopen vykonávat v Německu živnost. I zde platí, že znalosti němčiny vám slouží jako ochrana.

Věnujte pozornost těmto nejdůležitějším specifickým:

• Ohlášení živnosti:

Živnost musíte ohlásit na příslušném živnostenském úřadě v místě bydliště. K tomu musíte předložit aktuální potvrzení o přihlášení k pobytu a vyplnit formulář, v němž uvedete údaje týkající se druhu činnosti a živnosti a potvrdíte je svým podpisem. Výše administrativního poplatku se liší v závislosti na městě/obci a pohybuje se v rozmezí od 10 € do 40 €. I zde platí: Nepodepisujte nic, čemu nerozumíte!

→ **Důležitá informace:** U některých profesí (např. zedník, tesař, pokrývač, izolátér pro tepelné, chladové a zvukové izolace, lešenář nebo klempíř) je povolení k provozování živnosti podmíněno prokázáním odborné způsobilosti předložením mistrovského listu. Máte-li odbornou kvalifikaci získanou v České republice, musíte si ji nejdříve nechat v Německu uznat za rovnocennou.

Bližší informace najdete na adrese:

www.anererkennung-in-deutschland.de

(webové stránky v němčině a angličtině)

• Daňové (identifikační) číslo (Steuernummer):

Na provozování živnosti potřebujete daňové (identifikační) číslo, které obdržíte od finančního úřadu. Živnostenský

úřad o ohlášení živnosti automaticky informuje finanční úřad. Finanční úřad vám formuláře k žádosti o přidělení daňového (identifikačního) čísla zašle poštou na adresu, kterou jste uvedl/-a na živnostenském úřadě.

→ **Pozor na podvod:** Stále častěji se objevují nabídky na »obstarání« daňového čísla za 100-200 €. Je to neseriózní a neoprávněné. O daňové číslo můžete požádat osobně a bude vám přiděleno bezplatně.

- **Faktury:**

Za každou provedenou zakázku musíte vystavit fakturu.

- **Daňové přiznání:**

Jako osoba samostatně výdělečně činná jste povinen/povinna vést účetnictví o všech příjmech a výdajích. Každoročně musíte podávat finančnímu úřadu daňové přiznání nezávisle na tom, jestli jste dosáhl/-a zisk.

- **Zdravotní pojištění:**

V Německu existuje povinná účast na zdravotním pojištění. V případě, že přesídlíte do Německa, tak vám nebude stačit pojištění v zahraničí na základě Evropského průkazu zdravotního pojištění (které je určeno pro krátkodobé pracovní pobyty), ale budete se muset v Německu řádně pojistit.

Můžete se rozhodnout, jestli se přihlásíte do soukromého (komerčního) zdravotního pojištění, nebo požádáte o přijetí do systému zákonného (všeobecného) zdravotního pojištění, což je pro vás většinou výhodnější. Předpokladem pro přijetí do systému tzv. zákonného zdravotního pojištění je, že jste

dosud byl/-a v České republice řádně zdravotně pojištěn/-a. Kromě toho musíte požádat místně příslušné pracoviště České správy sociálního zabezpečení (ČSSZ) o vystavení potvrzení o dobách pojištění – formulář SED 040 nebo SED 041 (nebo E 104). S tímto formulářem se můžete obrátit na německou zdravotní pojišťovnu dle vlastní volby a požádat o přijetí do systému tzv. zákonného zdravotního pojištění.

- **Důležitá informace:** Je to možné pouze za předpokladu, že jste byl/-a dosud v České republice řádně pojištěn/-a.
- **Pozor:** Potvrzení vašich dob pojištění, vystavené místně příslušným pracovištěm České správy sociálního zabezpečení, musíte předložit nejpozději do tří měsíců od přihlášení k pobytu v Německu. Po uplynutí této doby může zdravotní pojišťovna vaši žádost o přijetí do systému tzv. zákonného zdravotního pojištění zamítnout. Výše pojistného je závislá na příjmu. Pokud máte nízký příjem a podáte pojišťovně příslušnou žádost, činí výše pojistného cca 230 € měsíčně, a kromě toho cca 40 € jako pojistné na pojištění pro případ dlouhodobé péče. Pokud pobíráte sociální podporu (tzv. podporu v nezaměstnanosti II – Arbeitslosengeld II, neboli Hartz IV), může za vás tyto náklady popřípadě hradit příslušné středisko na podporu zaměstnanosti (Jobcenter).

Situace je složitější, pokud jste v České republice nebyl/-a účasten/účastna všeobecného zdravotního pojištění. V tom případě se můžete pojistit jen v systému soukromého

(komerčního) zdravotního pojištění. V praxi to často vede k problémům, protože ne všechny soukromé pojišťovny jsou ochotny pojišťovat mobilní pracovníky. Ovšem zásadně jsou i soukromé (komerční) pojišťovny povinny vás pojistit. Pokud to odmítnou, měl/-a byste vyhledat poradnu a daný případ projednat.

- **Předstíraná samostatná výdělečná činnost („švarcsystém“):**

Pokud máte ohlášenou živnost, neznámá to automaticky, že v Německu pracujete jako osoba samostatně výdělečně činná (OSVČ). Rozhodující je, zdali skutečně vykonáváte tzv. vlastní samostatnou výdělečnou činnost. O skutečně vykonávanou samostatnou výdělečnou činnost se jedná, když např.:

- můžete sama/sám rozhodovat, kdy a jak budete pracovat, a nikdo jiný (nadřízený, polír apod.) vás bezprostředně na místě nekontroluje,
- používáte své vlastní pracovní pomůcky,
- máte více než jednoho zákazníka/zadavatele a
- vaše práce je účtována podle pracovních celků či dodávek, a ne podle hodin.

Pokud příslušné orgány zjistí, že se u vámi vykonávané práce jedná o tzv. švarcsystém, budete dodatečně klasifikován/-a jako zaměstnanec/zaměstnankyně. Váš zadavatel/zákazník bude muset se zpětnou platností zaplatit pojistné na sociální pojištění. I vy budete možná muset doplatit svůj podíl na pojistném na sociální

pojištění, avšak nanejvýš za poslední 3 měsíce. Finanční úřad od vás nebo od vašeho zadavatele, resp. zákazníka může požadovat doplacení daně ze mzdy. Kromě toho vám hrozí pokuta za přestupek. Vašemu zadavateli hrozí velmi vysoká pokuta, peněžitý trest nebo dokonce trest odnětí svobody.

Máte-li podezření, že by se ve vašem případě mohlo jednat o fiktivní/předstíranou samostatnou výdělečnou činnost (švarcsystém), anebo pokud si nejste jist/-a, měl/-a byste se obrátit na poradnu! Informace ke švarcsystému najdete rovněž na finančních nebo živnostenských úřadech.

m. Uznávání odborného vzdělání a kvalifikací

Pokud máte ukončené delší než 2leté odborné vzdělání nebo pokud jste získal/-a jiné kvalifikace, měl/-a byste prověřit, jestli by vám je v Německu mohli uzнат. Informujte se v poradně v blízkosti, která instituce je pro vás příslušná. Pokud vám v Německu uznají vaše vzdělání nebo kvalifikaci, budete mít lepší možnosti uplatnění na trhu práce. Přehled o uznávání zahraničního odborného vzdělání a kvalifikací získaných v zahraničí najdete na adrese: www.anererkennung-in-deutschland.de

n. Pozor na doložky v pracovních smlouvách, které upravují povinnost vrácení nákladů vynaložených zaměstnavatelem!

Německé firmy posilují své náborové snahy zaměřené na kvalifikované pracovní síly ze zahraničí, mimo jiné i

z České republiky. Stále častěji se objevují nabídky, v nichž je pracovníkům nabízen bezplatný kurz němčiny, pracovní místo a také byt. Po příjezdu do Německa pak dotyčnému zaměstnanci předloží k podpisu dvojjazyčnou pracovní smlouvu (a případně také kvalifikační dohodu).

- **Pozor:** Smluvní podmínky často obsahují doložku, která upravuje povinnost vrácení nákladů vynaložených zaměstnavatelem. Na jejím základě firma požaduje vrácení nákladů vynaložených zaměstnavatelem na jazykovou přípravu a jiné zapracování zaměstnance v případě, že by chtěl firmu opustit před uplynutím lhůty stanovené v pracovní smlouvě. V praxi to často vede k problémům, například kdybyste chtěl/-a dát před uplynutím stanovené lhůty výpověď z důvodu špatných pracovních podmínek nebo kvůli nabídce jiné, atraktivnější práce. Celková výše pohledávky na vrácení nákladů vynaložených zaměstnavatelem může rychle dosáhnout i částky několika tisíc eur. **Taková dohoda by měla být prověřena advokátem, protože ne vždy musí být v souladu s právem.**

Pokud vám byla podobná smlouva předložena k podpisu nebo pokud jste ji už podepsal/-a, obraťte se na poradnu!

Důležité adresy v Německu

Telefon – linky tísňového volání

Policie: 110

Zdravotnická záchranná služba, hasiči: 112

Velvyslanectví České republiky v Berlíně

Wilhelmstraße 44, 10117 Berlin

Telefon: + 49 (0)30 22638-0

E-Mail: berlin@embassy.mzv.cz

www.mzv.cz/berlin

Generální konzulát České republiky v Drážďanech

Erna-Berger-Straße 1, 01097 Dresden

Telefon: + 49 (0)351 655670

E-mail: dresden@embassy.mzv.cz

www.mzv.cz/dresden

Generální konzulát České republiky v Mnichově

Libellenstraße 1, 80939 München

Telefon: + 49 (0)89 95837232

E-mail: munich@embassy.mzv.cz

www.mzv.cz/munich

Konzulát České republiky v Düsseldorfu

Martin-Luther-Platz 28, 40212 Düsseldorf

Telefon: + 49 (0)211 56694239

E-mail: duesseldorf@embassy.mzv.cz

www.mzv.cz/duesseldorf

Odborové, resp. odborům blízké poradny pro mobilní zaměstnankyně a zaměstnance

V různých městských centrech existují poradenská pracoviště úzce spolupracující s odbory, v nichž můžete získat informace k otázkám týkajícím se pracovního a sociálního práva.

Poradny můžete kontaktovat telefonicky či e-mailem nebo je můžete osobně navštívit. Poradenství je bezplatné a na přání i anonymní. Nabízené služby jsou poskytovány i nečlenům odborů.

Berlín (Berlin)

Poradenská kancelář pro vyslané zaměstnance

Beratungsbüro für entsandte Beschäftigte in Berlin

Kapweg 4, 13405 Berlin

místnosti 082/084/089

Telefon: +49 (0)30 21240145

E-mail: beratung-eu@dgb.de

německy, polsky, rumunsky, anglicky, rusky, francouzsky, španělsky

www.postedwork.dgb.de

Poradna Faire Mobilität v Berlíně

Beratungsstelle Faire Mobilität Berlin

Kapweg 4, 13405 Berlin

Telefon: +49 (0)30 21016437

německy, polsky

E-mail: berlin@faire-mobilitaet.de

www.faire-mobilitaet.de

Poradna pro migrantky a migranty

Beratungsstelle für Migrantinnen und Migranten

Kapweg 4, 13405 Berlin

Telefon: +49 (0)30 513019280 (německy, turecky, kurdsky)

+49 (0)30 513019281 (německy, polsky, rusky, anglicky)

+49 (0)30 513019283 (německy, řecky, anglicky)

+49 (0)30 513019284 (německy, arabsky, kurdsky, anglicky)

www.berlin.arbeitundleben.de

Braunschweig

Poradna pro mobilní zaměstnance

Beratungsstelle für mobile Beschäftigte

Arbeit und Leben Niedersachsen

Gewerkschaftshaus Braunschweig

Wilhelmstraße 5, 38100 Braunschweig

Telefon: +49 (0)531 60187900

E-mail: braunschweig@mobile-beschaefigte-niedersachsen.de

německy, polsky, španělsky, anglicky

www.mobile-beschaefigte-niedersachsen.de

Brémy (Bremen)

MoBA – Poradenství pro mobilní zaměstnance a oběti pracovního vykořisťování

MoBA – Beratung für mobile Beschäftigte und Opfer von Arbeitsausbeutung

Gewerkschaftshaus Bremen

Bahnhofplatz 22-28, 28195 Bremen

Telefon: +49 (0)421 69628640, +49 (0)152 24642976

německy, polsky, rusky, anglicky

www.moba-beratung.de

Poradna proti diskriminaci ve světě práce

Beratungsstelle Antidiskriminierung in der Arbeitswelt

DGB-Haus Bremen, 5. patro

Bahnhofplatz 22–28, 28195 Bremen

Telefon: +49 (0)421 9608914

+49 (0)421 9608919

+49 (0)151 52527776

E-mail: info@ada-bremen.de

německy, anglicky, francouzsky, turecky

Na dotaz i další jazyky

www.ada-bremen.de

Bremerhaven

MoBA – Poradenství pro mobilní zaměstnance a oběti pracovního vykořisťování

MoBA – Beratung für mobile Beschäftigte und Opfer von Arbeitsausbeutung

Gewerkschaftshaus Bremerhaven

Hinrich-Schmalfeldt-Str. 31b, 27576 Bremerhaven

Telefon: +49 (0)421 69628640, +49 (0)152 24643048

německy, bulharsky, rusky, srbsky, chorvatsky, anglicky

www.moba-beratung.de

Dortmund

Poradna Faire Mobilität v Dortmundu

Beratungsstelle Faire Mobilität Dortmund

Westenhellweg 112, 5. patro, 44137 Dortmund

Telefon: +49 (0)231 18999859 (německy, bulharsky, anglicky)

Telefon: +49 (0)231 54507982 (německy, maďarsky, anglicky)

+49 (0)231 18998786 (německy, maďarsky, rumunsky, anglicky)

+49 (0)231 18998652 (německy, rumunsky, anglicky)

+49 (0)231 18998697 (německy, polsky, anglicky)

E-mail: dortmund@faire-mobilitaet.de

www.faire-mobilitaet.de

**Poradna „Spravedlivé nastavení podmínek volného pohybu
pracovníků v Severním Porýní – Vestfálsku“
Beratungsstelle „Arbeitnehmerfreizügigkeit in NRW
fair gestalten“**

Arbeit und Leben Nordrhein-Westfalen

Westenhellweg 112, 5. patro, 44137 Dortmund

Telefon: +49 (0)231 54507986

E-mail: mihaylov@aunrw.de

německy, bulharsky

www.aunrw.de

Drážďany (Dresden)

EURES-TriRegio

Schützenplatz 14, 01067 Dresden

Telefon: +49 (0)351 8633116

E-mail: sebastian.klaehn@dgb.de

německy, anglicky, polsky, česky

www.eures-triregio.eu

BABS – Poradna pro zahraniční zaměstnance v Sasku

**BABS – Beratungsstelle für ausländische Beschäftigte in
Sachsen**

Volkshaus Dresden, 1. patro

Schützenplatz 14, 01067 Dresden

Telefon: +49 (0)351 85092728, +49 (0)351 85092729

E-mail: info@babs-online.eu

německy, česky, polsky, slovensky, anglicky

Düsseldorf

**Poradna „Spravedlivé nastavení podmínek volného pohybu
pracovníků v Severním Porýní – Vestfálsku“
Beratungsstelle „Arbeitnehmerfreizügigkeit in NRW fair
gestalten“**

Arbeit und Leben Nordrhein-Westfalen

Friedrich-Ebert-Straße 34, 40210 Düsseldorf

Telefon: +49 (0)211 9380051

E-mail: guia@aulnrw.de

německy, rumunsky

www.aulnrw.de

Erfurt

Spravedlivě v Durynsku – projekt „Faire Mobilität“ pro Durynsko

Fair in Thüringen – Projekt Faire Mobilität für Thüringen

DGB-Bildungswerk Thüringen e. V.

Schillerstraße 44, 2. patro, 99096 Erfurt

Telefon: +49 (0)361 2172712 (německy, rumunsky, rusky, anglicky)

E-mail: erfurt@faire-mobilitaet.de

Frankfurt nad Mohanem (Frankfurt/Main)

Poradna Faire Mobilität ve Frankfurtu nad Mohanem

Evropský spolek pro záležitosti migrujících pracovníků

Beratungsstelle Faire Mobilität Frankfurt/Main

Europäischer Verein für Wanderarbeiterfragen e.V.

DGB-Haus 1, 4. patro

Wilhelm-Leuschner-Straße 69-77, 60329 Frankfurt/Main

Telefon: +49 (0)69 27297567 (německy, anglicky, rumunsky, španělsky)

+49 (0)69 15345231 (německy, anglicky, bulharsky)

+49 (0)69 27297566 (německy, anglicky, polsky)

E-mail: frankfurt@faire-mobilitaet.de

www.faire-mobilitaet.de

Hamburk (Hamburg)

Poradenská služba pro volný pohyb pracovníků

Arbeit und Leben – Servicestelle Arbeitnehmerfreizügigkeit

Besenbinderhof 60, 20097 Hamburg

Termíny je vhodné dohodnout předem pomocí online formuláře.

Telefon: + 49 (0)40 28401678 (německy, polsky, anglicky)

+ 49 (0)40 28401679 (německy, rumunsky)

+ 49 (0)40 28401676 (německy, bulharsky, anglicky)

+ 49 (0)40 28401680 (německy, španělsky, anglicky)

www.hamburg.arbeitundleben.de

Hannover

Poradna pro mobilní zaměstnance
Beratungsstelle für mobile Beschäftigte
Arbeit und Leben Niedersachsen

Arndtstr. 20, 30167 Hannover

Telefon: +49 (0)511 9819240/41

E-mail: hannover@mobile-beschaefigte-niedersachsen.de

německy, anglicky, polsky, rusky

www.mobile-beschaefigte-niedersachsen.de

Kiel

Poradna Faire Mobilität Sever
Beratungsstelle Faire Mobilität Nord

Legienstraße 22, 24103 Kiel

Telefon: +49 (0)431 51 951667 (německy, anglicky, polsky)

+49 (0)431 51951668 (německy, anglicky, rumunsky)

E-mail: nord@faire-mobilitaet.de

www.faire-mobilitaet.de

Poradna pro volný pohyb pracovníků
Beratungsstelle Arbeitnehmerfreizügigkeit
Arbeit und Leben Schleswig-Holstein

Legienstraße 22, 24103 Kiel

Telefon: +49 (0)431 51951670

E-mail: gutearbeit@sh.arbeitundleben.de

německy, anglicky, rumunsky, maďarsky, arabsky

www.arbeitundleben-sh.de

Lüneburg

Poradna pro mobilní zaměstnance
Beratungsstelle für mobile Beschäftigte
Arbeit und Leben Niedersachsen

Heiligengeiststr. 28, 21335 Lüneburg

Telefon: +49 (0)4131 9275095/6

E-mail: lueneburg@mobile-beschaefigte-niedersachsen.de

německy, anglicky, bulharsky, maďarsky

www.mobile-beschaefigte-niedersachsen.de

Mohuč (Mainz)

Evropský spolek pro záležitosti migrujících pracovníků
Europäischer Verein für Wanderarbeiterfragen e.V.

Kaiserstraße 26-30, 55116 Mainz

Telefon: +49 (0)176 63126638

E-mail: ileana.pfingstgraef-borsos@emwu.org

německy, bulharsky, maďarsky, rumunsky, anglicky

www.emwu.org

Mannheim

Poradna Faire Mobilität Jihozápad

Beratungsstelle Faire Mobilität Süd-West

Hans-Böckler-Straße 3, 68161 Mannheim

Telefon: +49 (0)171 1769778

E-mail: dragana.bubulj@bfw.eu.com

německy, anglicky, chorvatsky, srbsky

www.faire-mobilitaet.de

Poradna Faire Mobilität – Beratungsstelle Faire Mobilität

Hans-Böckler-Straße 3 (pravý vchod), 68161 Mannheim

Telefon: +49 (0)621 15047014

E-mail: christian.dorev@faire-mobilitaet-mannheim.de

nikolay.mlekanov@faire-mobilitaet-mannheim.de

německy, anglicky, bulharsky

www.faire-mobilitaet.de

Mnichov (München)

Poradna Faire Mobilität v Mnichově

Beratungsstelle Faire Mobilität München

DGB Bayern, budova C 5.12,

Schwantalerstraße 64, 80336 München

Telefon: +49 (0)89 51399018 oder +49 (0)89 51242772

německy, bulharsky, rumunsky

E-mail: muenchen@faire-mobilitaet.de

www.faire-mobilitaet.de

Informační centrum pro migraci a práci Dělnické charity (AWO) v Mnichově

Infozentrum Migration und Arbeit der AWO München

Sonnenstraße 12a, schodiště č. 2, 1. patro, 80336 München

Telefon: +49 (0)89 51399932 (německy, turecky)

+49 (0)89 51399929 (německy, rumunsky)

+49 (0)89 51399827 (německy, bulharsky)

E-mail: savas.tetik@awo-muenchen.de

www.awo-muenchen.de

Oldenburg

Poradna Faire Mobilität v Oldenburku

Beratungsstelle Faire Mobilität Oldenburg

Klävemannstraße 1, 26122 Oldenburg

Telefon: +49 (0)441 9249012

+49 (0)441 9249019

E-mail: oldenburg@faire-mobilitaet.de

německy, polsky, rumunsky, anglicky

www.faire-mobilitaet.de

Poradna pro mobilní zaměstnance

Beratungsstellen für mobile Beschäftigte

Arbeit und Leben Niedersachsen

Klävemannstraße 1, 26122 Oldenburg

Telefon: +49 (0)441 9249013/21

E-mail: oldenburg@mobile-beschaefigte-niedersachsen.de

německy, anglicky, bulharsky, rumunsky

www.mobile-beschaefigte-niedersachsen.de

Postupim (Potsdam)

Specializované pracoviště pro migraci a dobrou práci v Braniborsku

Fachstelle „Migration und Gute Arbeit“ Brandenburg

Breite Straße 9a, 14467 Potsdam

Telefon: +49 (0)331 27357998

E-mail: info@rightsatwork.de

německy, anglicky, polsky, arabsky, francouzsky, rusky

www.berlin.arbeitundleben.de

Stuttgart

Poradna Faire Mobilität ve Stuttgartu

Beratungsstelle Faire Mobilität Stuttgart

Gewerkschaftshaus, Willi-Bleicher-Straße 20, 70174 Stuttgart

Telefon: +49 (0)711 12093635 (německy, polsky)

+49 (0)711 12093636

(německy, polsky, česky, slovensky)

E-mail: stuttgart@faire-mobilitaet.de

www.faire-mobilitaet.de

Pastorační péče o pracovníky S21

Betriebsseelsorge Projekt S21

c/o Bahnhofsmission

Arnulf-Klett-Platz 2, 70173 Stuttgart

Telefon: +49 (0)711 28470998

E-mail: peter.maile@drs.de

německy

www.betriebsseelsorge.de

Informační centrum pro ženy FIZ

Fraueninformationszentrum FIZ

Poradna k otázkám obchodu se ženami, migrace žen a obchodu s lidmi za účelem pracovního vykořisťování

Urbanstraße 44, 70182 Stuttgart

Telefon: +49 (0)711 2394124

E-mail: fiz@vij-stuttgart.de

německy, rumunsky, anglicky, francouzsky, španělsky.

Na dotaz i další jazyky.

www.vij-stuttgart.de

Odborové svazy v Německu

Odborové svazy (OS) mají na území Německa v mnoha městech kanceláře, na které se můžete obrátit. Na tomto místě uvádíme pouze kontakty na centrály jednotlivých odborových svazů, na nichž se můžete informovat, kdo je pro vás místně příslušný.

Spolkové předsednictvo Německého svazu odborů DGB DGB-Bundesvorstand

Henriette-Herz-Platz 2, 10178 Berlin

Telefon: +49 (0)30 240600

www.dgb.de

OS stavebnictví, zemědělství a životního prostředí

IG BAU – IG Bauen-Agrar-Umwelt

Olof-Palme-Str. 19, 60439 Frankfurt/Main

Telefon: +49 (0)69 957370

www.igbau.de

OS hornictví, chemie a energetiky

IG BCE – IG Bergbau, Chemie, Energie

Königsworther Platz 6, 30167 Hannover

Telefon: +49 (0)511 76310

www.igbce.de

OS železnic a dopravy

EVG – Eisenbahn- und Verkehrsgewerkschaft

Weilburger Str. 24, 60326 Frankfurt/Main

Telefon: +49 (0)69 75360

www.evg-online.org

OS výchovy a vědy

GEW – Gewerkschaft Erziehung und Wissenschaft

Reifenberger Str. 21, 60489 Frankfurt/Main

Telefon: +49 (0)69 789730

www.gew.de

OS pracovníků v kovoprůmyslu – IG Metall

Wilhelm-Leuschner-Straße 79, 60329 Frankfurt/Main

Telefon: +49 (0)69 66930

www.igmetall.de

OS pracovníků v potravinářském průmyslu a gastronomii

NGG – Gewerkschaft Nahrung-Genuss-Gaststätten

Haubachstr. 76, 22765 Hamburg

Telefon: +49 (0)40 380130

www.ngg.net

OS policie – GdP Gewerkschaft der Polizei

Bundesvorstand

Stromstraße 4, 10555 Berlin

Telefon: +49 (0)30 3999210

www.gdp.de

Sjednocený OS služeb ver.di

ver.di – Vereinte Dienstleistungsgewerkschaft

Bundesverwaltung

Paula-Thiede-Ufer 10, 10179 Berlin

Telefon: +49 (0)30 69560

www.verdi.de

Důležité adresy v České republice

Odborové svazy

Českomoravská konfederace odborových svazů – ČMKOS

nám. W. Churchilla 1800/2

130 00 Praha 3

Telefon: + 420 739 505 444

E-mail: info@cmkos.cz

Kontakty na členské odborové svazy najdete na:

www.cmkos.cz/adresar

Veřejné instituce v České republice

Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky

Na Poříčním právu 1/376

128 01 Praha 2

Telefon: + 420 221 921111

E-mail: posta@mpsv.cz

www.mpsv.cz

Místně příslušnou pobočku Úřadu práce ČR najdete na adrese:

<http://portal.mpsv.cz/upcr>

Příslušnou poradkyni/příslušného poradce EURES najdete na adrese:
<http://portal.mpsv.cz/eures/kontakt>

Česká správa sociálního zabezpečení (ČSSZ)

Křížová 25
225 08 Praha 5
Telefon: + 420 257 061111
E-mail: posta@cssz.cz
www.cssz.cz

Místně příslušné pracoviště ČSSZ najdete na adrese:
www.cssz.cz/cz/kontakty

Státní úřad inspekce práce

Kolářská 451/13
746 01 Opava
Telefon: + 420 950 179101
E-mail: opava@suip.cz
www.suip.cz

Příslušný oblastní inspektorát práce najdete na adrese:
www.suip.cz/kontakty

Ministerstvo zdravotnictví České republiky

Palackého nám. 4
128 01 Praha 2
Telefon: + 420 224 971111
E-mail: mzcr@mzcr.cz
www.mzcr.cz

Kancelář zdravotního pojištění

nám. W. Churchilla 1800/2
130 00 Praha 3
Telefon: + 420 263 033411
E-mail: info@kancelarzp.cz
www.kancelarzp.cz

Velvyslanectví Spolkové republiky Německo v Praze

Vlašská 19
118 01 Praha 1 (Malá Strana)
Telefon: + 420 257 113111
E-mail: info@prag.diplo.de
www.prag.diplo.de

Příručka pro občany České republiky, kteří chtějí žít a pracovat v Německu. Obsahuje informace, které mají lidem pomoci najít si legální práci za spravedlivých podmínek a vyhnout se situacím vykořisťování.

Gefördert durch:

Bundeministerium
für Arbeit und Soziales

Bundesministerium
für Wirtschaft
und Energie

aufgrund eines Beschlusses
des Deutschen Bundestages